

ILMATIETEEN LAITOS

ILMASTOKATSAUS

TAMMIKUU 2015

- Routaan liittyvät maanpinnan prosessit ovat hyvin ilmastoherkkiä
- Tammikuussa esiintyi runsaita sateita ja lämpötilan vaihteluita

Ilmastokatsaus 1/2015

Sisältö

Tammikuussa esiintyi runsaita sateita ja lämpötilan vaihteluita	3
Routaan liittyvät maanpinnan prosessit ovat hyvin ilmastoherkkiä	4
Jään määrä lisääntyy hitaasti	5
Tammikuussa toisaalla kinoksia, toisaalla ei	6
Erityisesti marraskuussa ja tammikuussa auringonpaistetta harvinaisen vähän	7
Talvi yllätti meteorologin	8
Tammikuun merkittäviä säätapauksia maailmalla	9
Lämpötiloja tammikuussa	10
Sademääriä tammikuussa	11
Tammikuun kuukausitilasto	12
Tammikuun päivittäiset tiedot	13
Tammikuun tuulitiedot	14
Vuodenaikaisennuste helmikuusta huhtikuuhun 2015	15
Sää tietoja 100 vuotta sitten tammikuussa 1915	15
Tammikuun 2015 lämpötila- ja sadekartat	16

Ilmastokatsaus
20. vuosikerta

ISSN: 1239-0291 (Painettu)
ISSN: 2341-6408 (Verkojulkaisu)

© Ilmatieteen laitos

Tilaukset:

Ilmatieteen laitos, Ilmastokeskus
PL 503, 00101 Helsinki
sähköposti: ilmastopalvelu@fmi.fi
puhelin 029 539 1000

Painetun lehden vuositilaushinta on
55 euroa + alv 10%.

Prenumerationspriset är 55 euro +
moms 10%.

Lainatessasi lehden sisältöä muista
mainita lähde.

Julkaisija: Ilmatieteen laitos
Päätoimittaja: Pauli Jokinen
Toimittajat: Asko Huttila
Sanna Luhtala
Pirkko Karlsson
Kannen kuva: Pauli Jokinen

Ilmestyy noin kuukauden 20. päivänä

Ilmastokatsaus on luettavissa myös www-osoitteessa
<http://ilmatieteenlaitos.fi/ilmastokatsaus-lehti>

Julkaisussa olevat havaintotiedot on tarkastettu päivittäin. Tiedoissa on puutteita, jotka korjataan havaintojen lopullisen tarkastuksen aikana. Täsmälliset tiedot kaikilta Suomen havaintoasemilta ovat käytössä viimeistään 1,5 kk jälkikäteen ja tilattavissa ilmastopalvelusta, palvelupuhelin 0600 10601, hinta 4,01 euroa/min+pvm.

Ilmastoasioita myös verkossa: <http://ilmatieteenlaitos.fi/ilmasto>

Tammikuussa esiintyi runsaita sateita ja lämpötilan vaihteluita

Tammikuussa maan etelä- ja keskiosassa oli monin paikoin tavanomaista leudompaa lämpötilapoikkeaman ollessa pääasiassa kahdesta kolmeen astetta. Keski- ja Pohjois-Lapissa kuukausi oli sen sijaan yhdestä kahteen astetta keskimääräistä kylmempi.

Kuukauden keskilämpötila ei kerro kuitenkaan kuukauden lämpöoloista koko totuutta, sillä kuukaudelle olivat tyypillisiä suuret lämpötilan vaihtelut lauhoine ja kylmine jaksoineen. Heti kuukauden alussa oli lauhaa, ja koko kuukauden ylin lämpötila, +7,5 °C, mitattiinkin Kristiinankaupungissa heti 1. päivänä. Voimakas matalapaine liikkui 2. ja 3. päivänä maan etelä- ja keskiosan yli itään, ja sen jälkipuolella levisi kylmää ilmaa maahamme. Kylmän ilman purkaus jäi kuitenkin lyhyeksi, kun korkeapaine liikkui maamme yli itään 5. ja 6. päivänä, ja sen jälkeen pääsi lauha lounaisvirtaus leviämään uudelleen maahamme. Säätyyppi muuttui pian uudelleen, kun voimakas matalapaine liikkui maamme eteläpuolitse itään, ja kylmää ilmaa levisi koko maahan. Kuukauden alin lämpötila, -39,6 °C, mitattiin Utsjoella 11. päivänä. Kuukauden puolivälissä sää lauhdettiin uudelleen, mutta 20. päivän tienoilla muodostui maahamme korkeapaine, jolloin sää kylmeni. Kylmä säätyyppi jatkui viikon verran, mutta kuun lopulla sää lauhdettiin uudelleen.

Erittäin suuria sademääriä

Suuret säänvaihtelut näkyivät suurina sademäärinä. Länsirannikon läheisyydessä sekä Kainuusta

Meri-Lappiin ulottuvalla alueella oli tammikuussa poikkeuksellisen sateista. Sademäärät olivat näillä alueilla lähes kaksinkertaisia tavanomaiseen tammikuuhun verrattuna. Maan länsiosassa useilla havaintoasemilla saavutettiin suurin tammikuun sademäärä vuodesta 1961 alkaen tarkasteltuna. Sateet tulivat maan etelä- ja länsiosassa osaksi vetenä ja räntänä. Havaintoasemista sateisin oli Tornion Torppi, jossa satoi 129 mm, ja siellä mitattiin myös suurin vuorokautinen sademäärä 33,7

mm 29. päivänä. Tavanomaista vähemmän satoi ainoastaan Pohjois-Lapissa. Vähiten satoi Inarin kirkonkylässä, jossa sademäärä oli ainoastaan 13,8 mm.

Sää oli ajoittain hyvin tuulista, ja merellä myrskypäiviä oli kaikkiaan neljä eli yksi enemmän kuin keskimäärin tammikuussa. Suurin keskituulennopeus 26 m/s mitattiin Kaskisen Sälgrundissa 2. päivänä jasiellä mitattiin samana päivänä myös suurin puska 32 m/s.

Asko Hutila

Kuva:Pauli Jokinen

Routaan liittyvät maanpinnan prosessit ovat hyvin ilmastoherkkiä

Useat ikiroutaan ja kausittaiseen routaan liittyvät maanpinnan prosessit ovat erittäin ilmastoherkkiä. Koska ikirouta on ilmastonmuutoksen myötä mahdollisesti sulamassa, voi pohjoisilla alueilla maaperän lämpö- ja kosteusoloissa tapahtua ehkä suuriakin muutoksia vuosittaisen loppuun mennessä.

Pohjoisten alueiden luonnonjärjestelmät, kuten Suomen palsasuo, ovat ilmastonmuutoksen tutkimuksessa nyt tärkeitä, sillä muuttuvien ilmasto-olojen on osoitettu vaikuttavan näiden herkkien ja pitkälle erikoistuneiden ympäristöjen toimintaan. Ilmastoherkkyyttä on arvioitu niin, että myös paikallistekijät, kuten maanpinnan muodot sekä maaperän ominaisuudet, on otettu huomioon. Nykytutkimukset hyödyntävät moderneja tilastollisia mallinnusmenetelmiä ja -lähestymistapoja ja nostavat esiin ilmiöiden alueelliseen esiintymiseen eniten vaikuttavia tekijöitä.

Maaperän lämpötila- ja kosteusolojen äärimmäinen paikallinen vaihtelu

Maaperän lämpö- ja kosteusolojen alueellinen vaihtelu on huomattavaa. Lämpötila 10 senttimetrin syvyydessä vaihtelee jopa viisi astetta kosteuden vaihdellussa 50 prosenttia noin yhden metrin matkalla riippuen paikallisista maanpinnan muodoista, maaperästä ja kasvillisuudesta. Näin suurella lämpötila- ja kosteusvaihtelulla on muun muassa ekologista merkitystä, sillä se suuruudellaan haastaa monet olevassa olevat ilmastomallien ennusteet.

Parviennustamismenetelmillä on mahdollista pienentää mallinnukseen liittyvää epävarmuutta

Ikiroudan esiintymisen on ennustettu pienenevän ilmastonmuutoksen edetessä. Tällä saattaa olla suuriakin vaikutuksia muun muassa ilmastoon, sillä pohjoisiin turvemaihin on sitoutunut suuri määrä orgaanisia hiiliyhdisteitä. Kuvassa hiljalleen hajoava palsakumpu Kilpisjärven alueella.

ja esittää prosessien paikallista vaihtelua luotettavasti. Tämä on erityisen hyödyllistä ennustettaessa prosessien alueellista levinneisyyttä tulevaisuuden ilmasto-oloissa.

Lisäksi alueellisesti tarkat ilman ääriämpötilakartat paranivat merkittävästi, kun paikallistekijöiden, kuten korkeussuhteiden ja vesistöjen vaikutus lisättiin malleihin.

Ilmastonmuutos voi hävittää kokonaisia ekosysteemejä

Ilmastonmuutos tulee vaikuttamaan merkittävästi usean ikiroutaan ja kausittaiseen routaan

liittyvän maanpinnan prosessin aktiivisuuteen. Aktiiviset maanpinnan prosessit aiheuttavat havaittavia muutoksia, kuten routakuuhuntaa, rinneprosesseja tai palsasoita. Esimerkiksi nykyisten keskilämpötilojen nousu kahdella asteella hävitti aktiiviset maanpinnan prosessit Luoteis-Lapin tutkimusalueelta lähes täysin. Paikallisten olosuhteiden vaikutus on merkittävä, sillä tämä pienipiirteinen vaihtelu saattaa tulevaisuudessa osoittautua tärkeäksi tekijäksi. Vaihtelu luo ympäristöstään poikkeavia mikroilmastoja, joissa sekä elollisen että elottoman luonnon monimuotoisuus mah-

dollisesti säilyy ilmaston muuttuessa.

Mallintamalla keskeisten korkeilla leveysasteilla vaikuttavien maanpinnan prosessien esiintymistä sekä nykyisessä että tulevaisuuden ilmastossa, voidaan paremmin arvioida esimerkiksi ikiroudan kehitystä ja ekosysteemien toimintaa. Muutokset näissä luonnonjärjestelmissä saattavat käynnistää palautemekanismeja, joilla voi olla merkitystä esimerkiksi alueellisiin ilmastojärjestelmiin hiilen kierron ja maanpinnan heijastavuuden muutoksien kautta.

Tutkimustyö perustuu laajoihin Luoteis-Lapissa Kilpisjärvellä tehtyihin mittauksiin, moderneihin ilmastomallisimulaatioihin, vapaasti saatavilla oleviin paikakatietoaineistoihin sekä Suomen, Ruotsin ja Norjan ilmastohavaintoihin.

Lumen esiintyminen, joka on voimakkaasti paikallisten maastonmuotojen säätelemä, vaikuttaa suuresti muun muassa maaperän kosteus- ja lämpötilaoloihin korkeiden leveysasteiden alueilla. Kuvassa on lumenviipymäalue heinäkuussa 2013 Kilpisjärven Saanatunturin pohjoisrinteellä noin 700 metrin korkeudella.

Juha Aalto

FM Juha Aallon väitöskirja "New perspectives on climate, Earth surface processes and thermal-hydrological conditions in high-latitude systems" tarkastettiin 23.1.2015 Helsingin yliopiston matemaattis-luonnontieteellisessä tiedekunnassa. Väitöskirja julkaistiin sarjassa Geotieteiden ja maantieteen laitos A, ja sen elektroninen versio on saatavissa osoitteessa: <http://ethesis.helsinki.fi> ISBN: 978-952-10-9470-5.

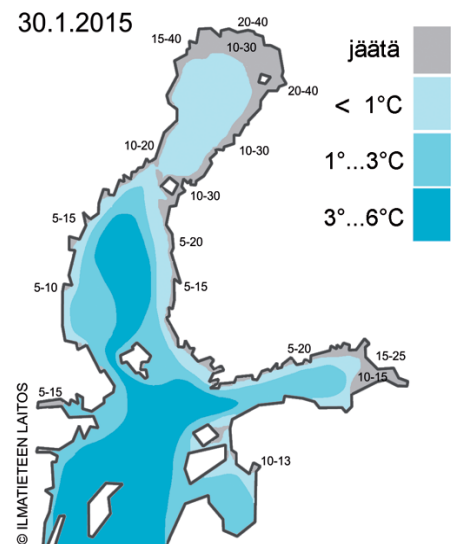
Jään määrä lisääntyy hitaasti

Jäällisen alueen laajuus lisääntyi tammikuussa vain vähän. Vuoden alkaessa jäätä esiintyi noin 20 000 km² alueella ja tammikuun vaihtuessa helmikuuksi noin 30 000 km² alueella. Tammikuu oli Suomea ympäröivillä merialueilla tavanomaista lauhempi keskilämpötilapoiikkeaman ollessa kahdesta kolmeen ja puoleen astetta.

Tammikuulle olivat tyypillisiä suuret lämpötilan vaihtelut lauhoine ja kylmine jaksoineen. Tammikuun neljännen viikon lopun kylmän jakson aikana jäällinen alue laajeni 52 000 km², mutta sään lauhduttua lounaan puolei-

set tuulet työnsivät jäät kasaan. Tämä merkitsee kuitenkin sitä, että vaikka tuo jäisi talven huippukohtaksi, niin ennätyksiä ei silti rikottu. Vähimmillään jäätä talven huippukohtassa on ollut talvella 2008, jolloin jäällisen alan suurin laajuus oli vain 49 000 km². Toisaalta leutoina talvina 1989 ja 1990 talven huippu saavutettiin heti tammikuun puolivälin jälkeen eli 19.1.1989 ja 18.1.1990. Muulloin talven huippukohta on osunut joko helmi- tai maaliskuulle.

Jouni Vainio

Tammikuussa toisaalla kinoksia, toisaalla ei

Maan lounaisosissa oli niukalti lunta, kun taas idässä ja pohjoisessa oli paikoin tavallista lumisempaa.

Kuukauden alussa lumipeite hävisi lounaassa ja vahvistui maan itä- ja pohjoisosissa

Vuoden alkaessa lauha sää sulatti lumia erityisesti maan lounaisosista. Niinpä linjan Kotka-Tampere-Vaasa lounaispuolella oli jokseenkin lumetonta ja muuallakin maan eteläosissa lunta oli enintään noin 20 cm. Maan itä- ja pohjoisosissa lunta oli pääosin 20–50 cm, Ylä-Kainuussa, Koillismaalla ja Lapissa paikoin lähes 60 cm. Kuukauden 7.–10. päivänä lunta satoi runsaasti eli paikoin noin 20 cm Keski-Suomessa, Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa sekä Kainuussa. Muualla maassa lumikertymät jäivät pääosin alle 10 cm:n, ja lounainen rannikkoseutu pysyi hyvin vähälumisena.

Lumitalvi vahvasti otettaan idässä ja pohjoisessa

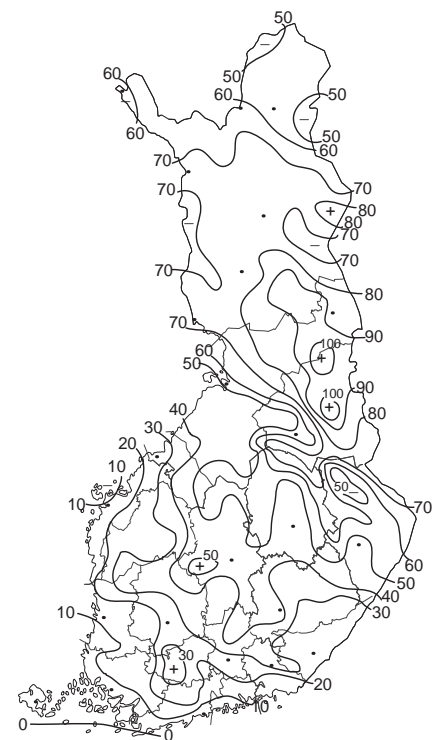
Maan lounais- ja eteläosiin satoi 10. päivänä yleisesti noin 10 cm lunta ja 12. päivänä vielä lisää, mutta suojasääät sulattivat jälleen lumia tämän jälkeen. Kuukauden puolivälissä maa oli kuitenkin kaikkialla lumen peitossa. Ainoastaan lounaisen ulkosaariston Utössä maa oli edelleen paljas. Helsingin ja Porin välisellä rannikkoseudulla lunta oli noin 10 cm ja muualla maan länsiosissa 10–30 cm. Maan itä- ja pohjoisosissa lumensyvyys oli enimmäkseen 40–60 cm, Ylä-Kainuun ja Koillismaan korkeilla seuduilla 60–70 cm. Myös Kittilän ja Sodankylän pohjoisosissa lunta oli paikoin yli 60 cm.

Erot lumisuudessa kasvoivat maan eri osien välillä

Kuukauden puolivälin jälkeen suojasäiden johdosta lumi väheni ja maa paljastui osin lounaisrannikolla. Vielä kuukauden 22. päivänä maa oli jokseenkin paljas Uusikaupunki-Turku-Hanko-linjan lounaispuolella ja rannikkoalueella Virolahdelta aina Porin pohjoispuolelle lunta oli vain muutamia senttejä. Kuukauden viimeisellä viikolla lunta satoi lisää suuressa osassa maata, runsaimmin 28.–29. päivänä Kainuussa, Koillismaalla, osassa Pohjois-Pohjanmaata ja Etelä-Lapissa, missä lumensyvyys kasvoi parissa päivässä paikoin 15–20 cm, Meri-Lapissa jopa noin 30 cm. Ahvenanmaalle saatiin yhtenäisen noin 5 cm:n lumipeite vasta kuukauden 30. päivänä.

Kainuussa lunta paikoin jo toista metriä

Kuukauden päättyessä (kartta) lunta oli runsaslumisilla alueilla 80–110 cm eli 20–40 cm ajankohdan keskimääräisiä arvoja enemmän. Talven tähän asti suurin lumensyvyys, 110 cm, mitattiin 31.1. Suomussalmella (Näljänkä). Muita lumisia paikkoja olivat Ristijärven Mustavaara (109 cm) ja Puolangan Paljakka (107 cm). Muualla maassa lunta oli melko tavanomainen määrä eli Etelä-Suomen sisämaassa ja Keski-Suomessa 20–50 cm sekä Itä-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Keski- ja Pohjois-Lapissa 50–80 cm. Lounais- ja etelärannikolla lumipeite

Lumikartta 31.1.2015

oli edelleen tavallista ohuempi eli enintään 10 sentin vahvuinen. Utössä ja Hankoniemen kärjessä maa oli paljaana.

Juha Kersalo

Erityisesti marraskuussa ja tammikuussa auringonpaistetta harvinaisen vähän

Talvikuukausina auringonpaistetta on luonnostaankin vähän, mutta talvella 2014–2015 sitä on ollut selvästi tavanomaista vähemmän. Marraskuussa auringonpaistetuntien määrä oli monin paikoin jopa harvinaisen pieni, mutta Lapissa auringonpaistetta oli jonkin verran tavanomaista enemmän. Pitkäaikaisten säätilastojen mukaan auringonpaisteisia tunteja esiintyy Etelä-Suomessa marras- ja tammikuussa käytännössä yhtä paljon, vajaa 40 tuntia, mutta joulukuussa vain kolmanneksen vähemmän. Vähiten auringonpaistetunteja oli marraskuussa maan

itäosassa (Ilomantsi 0,1 tuntia, Kuopio 0,2 tuntia ja eniten Lapis- sa (Rovaniemi 24,4 tuntia, Sodankylä 23,4 tuntia). Myös Ruotsissa auringonpaistetuntien määrä jakautui marraskuussa poikkeavasti, kun paistetta oli etelässä poikkeuksellisen vähän ja pohjoisessa poikkeuksellisen paljon.

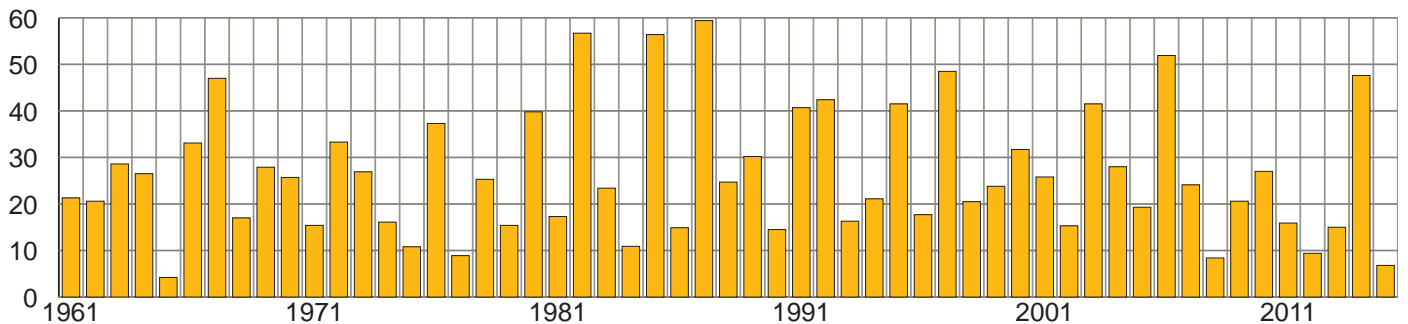
Valonpilkahduksia joulukuussa

Joulukuussakin auringonpaistetunteja oli suurimmassa osassa maata tavanomaista vähemmän, mutta tilanne ei ollut yhtä harvinaisen kuin marraskuussa. Maan eteläosassa auringonpaistetun-

teja oli jopa tavanomaista enemmän. Eniten aurinko paistoi joulukuussa Paraisten Utössä, jossa paistetunteja kertyi 29 eli kolme enemmän kuin tavallisesti joulukuussa.

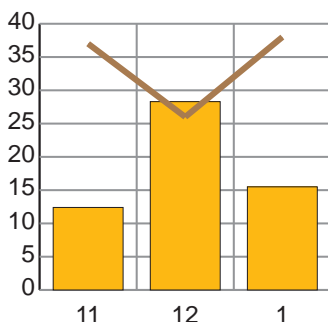
Tammikuussa oli jälleen vuorossa harvinaisen pilvinen kuukausi, eli näin vähän auringonpaistetta on tammikuussa keskimäärin kerran kymmenessä vuodessa. Eniten auringonpaistetunteja, 16, oli Paraisten Utössä, mutta sekin oli alle puolet siitä, mitä niitä on siellä keskimäärin tammikuussa.

Asko Hutila

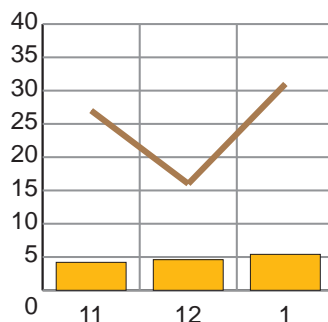

Tammikuun auringonpaistetuntien lukumäärä Jyväskylässä vuosina 1961–2015. Keskimäärin kaudella 1981–2010 Jyväskylässä on auringonpaistetta tammikuussa 29 tuntia.

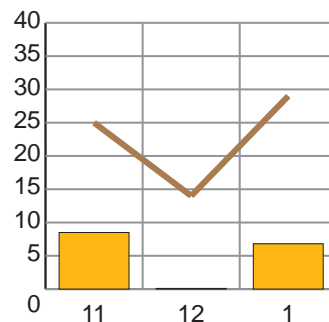
Vantaa

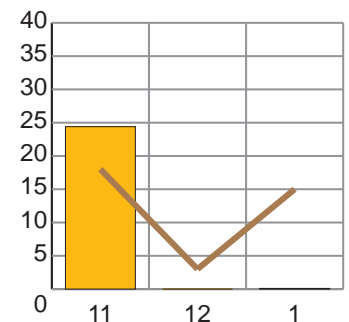
Utti

Jyväskylä

Rovaniemi

Marras-, joului- ja tammikuun auringonpaistetuntien lukumäärä talvella 2014–2015. Ruskealla viivalla on kuvattu kauden 1981–2010 keskiarvot.

Talvi yllätti meteorologin

Lämpötila on heilahdellut nollan asteen molemmin puolin useaan otteeseen kuluvan talven aikana. Lukuisia liukastumisia on sattunut jäisten teiden vuoksi. Joskus liukkaus todellakin yllättää, kuten päätoimittaja huomasi joulukuussa.

Liukastumistapaturmat aiheuttavat vuosittain merkittäviä kustannuksia sairauspoissaoloina ja leikkauksina. Vaikka liukkaimmista keleistä varoitetaan muun muassa jalankulkijoita, voivat olosuhteet joskus yllättää myös meteorologin.

Joulukuun yhdeksäntenä päivänä työpäivän päätteeksi noin kello 17 lähdin pyöräilemään Helsingin Kumpulasta länteen kohti Talin tenniskeskusta. Matka sujui kuten aina ennenkin. Lunta ei ollut maassa lainkaan ja yölämpötilatkin olivat olleet plussan puolella usean vuorokauden ajan.

Äkillinen musta jää

Tennisvuoro oli kello 18–19, jonka jälkeen oli aika pyöräillä kohti kotia. Noin 50 metrin pituisen hiekkatien jälkeen päädyin ajamaan parkkipaikan läpi. Ei tarvittu kuin noin 10 metriä ja ensimmäinen käänös, niin pyörä luisti ilman minkäänlaista kitkaa ja kaatuessani otin oikealla kädelläni vastaan, minkä seurauksena ranteeni nivelsiteet menivät poikki. Siihen loppui tenniksen pelaaminen kuluvan talven osalta.

Jälkikäteen kuulin, että äkillisesti muodostunut musta jää oli aiheuttanut ongelmia lukuisille muillekin pyöräilijöille ja autoilijoille kyseisenä iltana. Niinpä on mielenkiintoista tarkastella, miten jäätävä tilanne tuolloin syntyi.

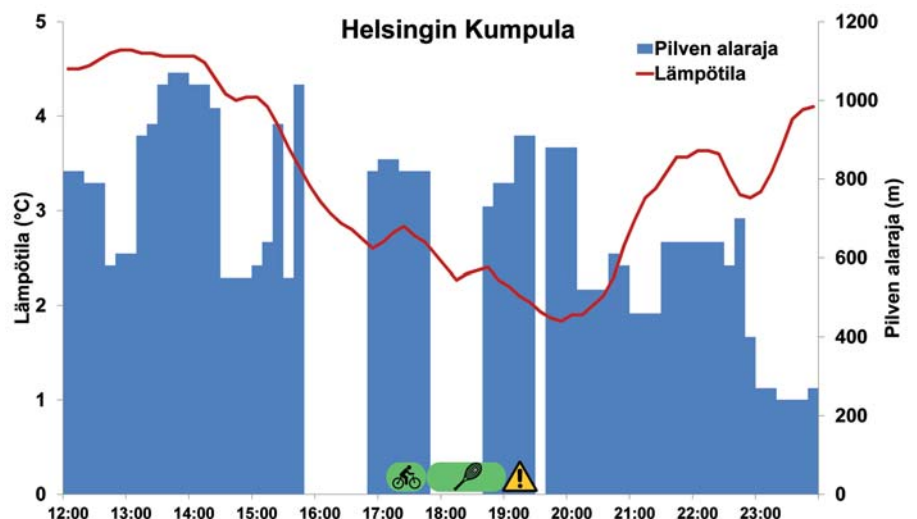
Pilvipeite ratkaisee

Helsingin Kumpulasta havaintojen mukaan alapilveä esiintyi pitkän

päivää, myös silloin kun olin matkalla Taliin. Mutta juuri sinä aikana, kun olin sisätiloissa pelailemassa, kun olin sisätiloissa pelailemassa, pilvipeite repeili. Talvella tällaisessa tilanteessa maanpinta alkaa jäähtyä, kun lämpösäteilyä pääsee karkaamaan kohti yläilmoja eivätkä alapilvet säteile lämpöä takaisin. Lämpötila kahden metrin korkeudella pysyi kuitenkin yli +2 asteessa, kun olin lähdössä ilta-seitsemältä polkemaan kotia kohti. Mutta salakavalasti asfalttipinnan lämpötila oli ehtinyt painua pakkaselle, ja tällöin edellisyön sateen tuoma kosteus oli jäänyt ohueksi mustaksi jääksi parkkialueelle. Itse en kuitenkaan missään vaiheessa huomannut pilvipeitteen repeilyä, sillä olin tuolloin sisätiloissa.

Tämä kirjoitus olkoon muistutuksena, että talvisaikaan kesärenkailla pyöräillessä tai muutoinkin kaduilla kävellessä on syytä kiinnittää erityisen tarkkaan huomiota pilvisyyden muutoksiin. Vaikka lämpötila olisikin ollut pitkään useamman asteen plussan puolella, voi maanpinta silti jäätyä äkillisesti lyhyessä ajassa, jos lämpösäteilyä heijastavaa pilvisyyttä ei ole pään päällä.

Pauli Jokinen

Lämpötila ja pilven alaraja 9.12.2014 Helsingin Kumpulassa

Tammikuun merkittäviä säätapauhtumia maailmalla

Pohjoisella pallonpuoliskolla oli laajalti tavanomaista lämpimämpää, erityisesti Keski-Aasiassa ja Kanadan länsiosissa. Tavallista kylmempää oli muun muassa Pohjois-Amerikan itäosassa. Brasiliassa kärsittiin kuivuudesta, kun taas osassa Afrikkaa oli voimakkaita sateita ja tulvia.

Pohjolassa talvi jatkui laajalti leutona, ja esimerkiksi Etelä-Norjassa oli jopa 5-7 astetta tavanomaista lauhempaa. Sateita tuli muutamilla Etelä-Norjan seuduilla jopa nelinkertaisesti tavanomaiseen verrattuna, ja lumensyvyys kasvoi paikoin jopa 2,5 metriin.

Etelä-Skandinaviassa 10.-11. päivänä ilmanpaine laski 960 hPa:iin, ja suurin mitattu keskituulen nopeus Norjan lounaisosissa oli 38 m/s (puuskissa 46 m/s). Merivesi nousi Etelä-Ruotsin rannikolla 1,5 metriä ja Tanskan Limvuonossa lähes 2 m. Jämtlannissa satoi lunta jopa 55 cm.

Keski-Euroopassa oli myös tavallista lämpimämpää, vaikka kuukauden loppupuolella olosuhteet muuttuivat hyvinkin talvisiksi. Kuukauden 10. päivän lämpötila kohosi paikoin ajankohdan ennätyslukemiin, kun erittäin lämmintä ilmaa virtasi erityisesti Alppien alueelle. Itävallassa mitattu 21,7 °C on uusi tammikuun lämpöennätys, samoin Saksassa mitattu 20,5 °C. Kyseisenä päivänä Itävallassa lämpötila kohosi tunnin aikana +2 asteesta 17 asteeseen.

USA:n ja Kanadan länsiosissa oli hyvin lauhaa, koillisosissa kylmää. USA:n läntisissä osavaltioissa mitattiin kuukauden lopulla uusia tammikuun lämpöennätyksiä. Muun muassa Kansasissa mitattu 30,0 °C rikkoi entisen ennätyksen jopa neljällä asteella yli 120 vuotta pitkässä havaintosarjassa. Kaliforniassa jatkui kuivuus, ja San Fransiscossa ei satanut lainkaan. USA:n koillisrannikolla lumimyrsky ”Junon” yhteydessä Uudessa Englannissa satoi jopa metri lunta. New Yorkissa lumisateet jäivät ennakoitua pienemmiksi.

Saudi-Arabian Mekassa lämpötila kohosi 2. päivänä 39,0 asteeseen, mikä on luultavasti koko Aasian korkein tammikuussa mitattu lämpötila.

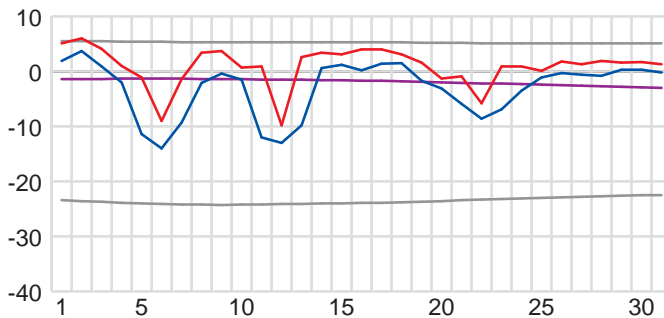
Afrikan pohjoisosissa oli kuukauden alussa poikkeuksellisen kylmää lämpötilan laskiessa aina Algerian eteläosia myöten pakkasen puolelle. Malawissa, Mosambikissa sekä Reunionin saarella esiintyi rankkoja sateita ja tulvia. Kuukauden 11.-15 päivänä trooppisen myrskyn myötä vettä satoi paikoin yli 1000 mm ja suurin vuorokautinen sademäärä oli Reunionin saarella 506 millimetriä.

Brasilian itäosissa kärsittiin pahasta kuivuudesta ja muun muassa Sao Paulon vedenjakelua säännösteltiin.

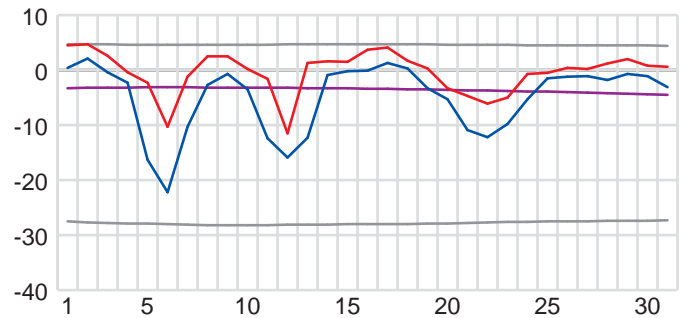
Juha Kersalo

Lämpötiloja tammikuussa

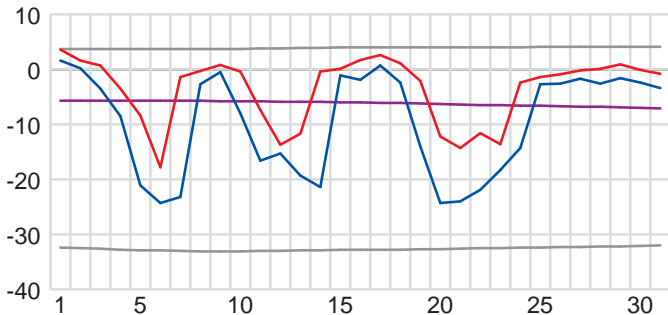
Helsinki Kaisaniemi

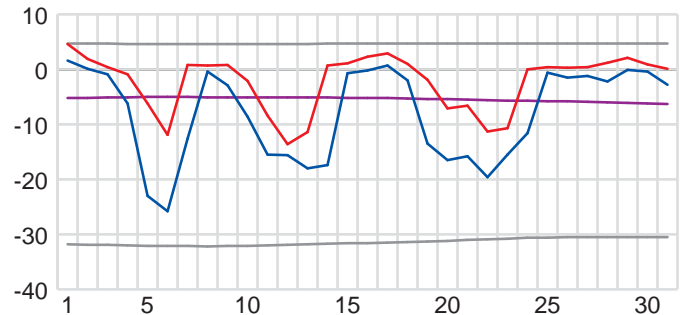
Jokioinen

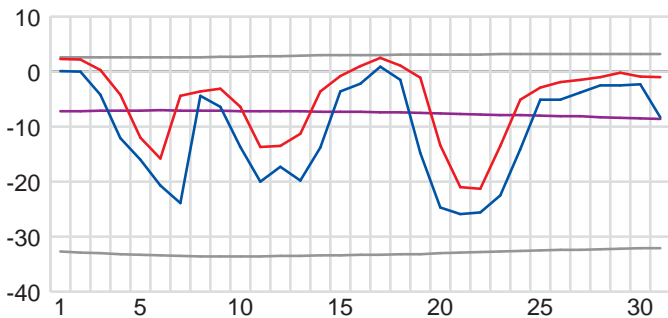
Jyväskylä

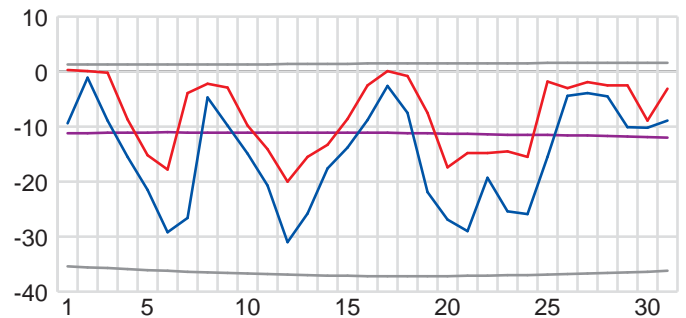
Kauhava

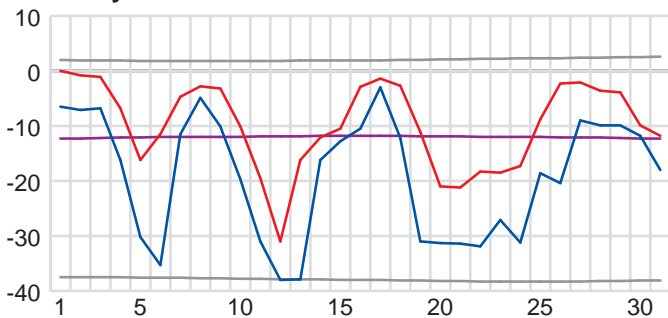
Joensuu

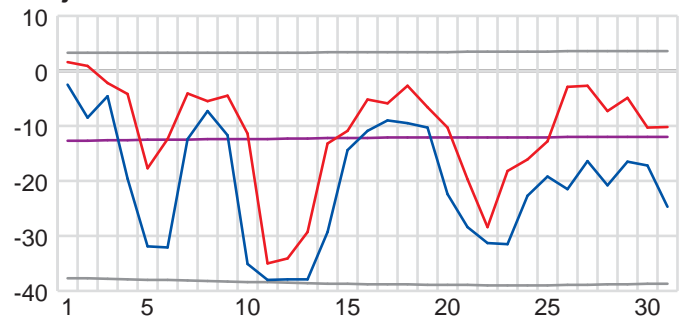
Kuusamo

Sodankylä

Utsjoki

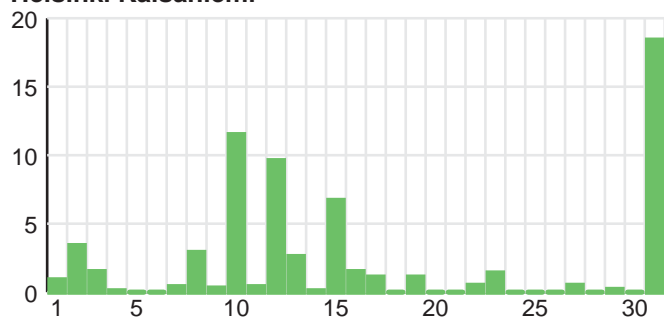

Tammikuussa 2015 päivittäin mitattu ylin ja alin lämpötila (°C). Tasoitetut vertailuarvot ovat kaudelta 1981–2010. Keskimääräinen liila viiva kuvaa vuorokauden keskilämpötilan 50 %:n arvoa eli mediaania. Ylin ja alin harmaa viiva kuvaavat ylimmän ja alimman lämpötilan 2,5 %:n esiintymistodennäköisyyksiä eli ovat poikkeuksellisen arvon rajat.

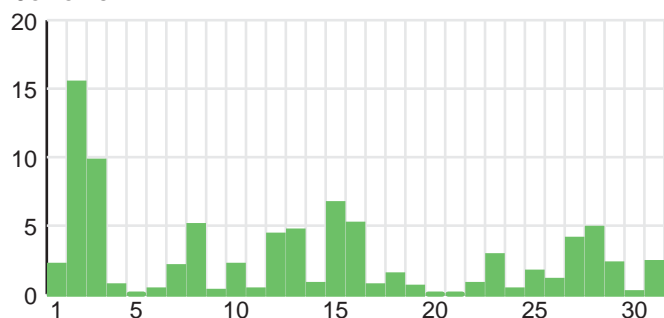
Januari 2015, dygnets högsta och lägsta temperatur °C. De utjämnade referensvärdena är från perioden 1981–2010. Den mellersta lilan linjen visar dygnets medeltemperaturs 50% värde, medianvärdet. De övre och nedre grå linjerna anger högsta och lägsta temperaturens 2,5% sannolikhetsvärde, exceptionellvärdet.

Sademääriä tammikuussa

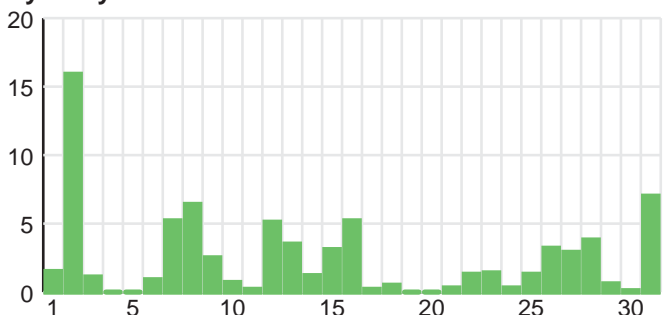
Helsinki Kaisaniemi

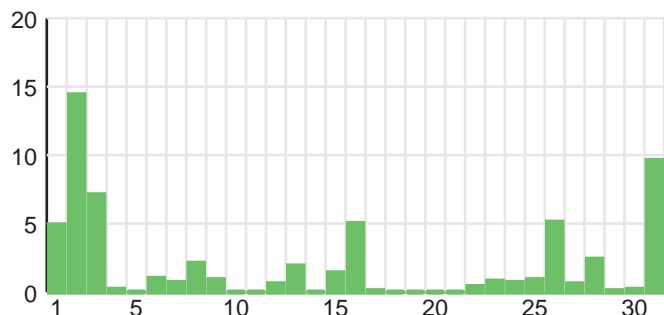
Jokioinen

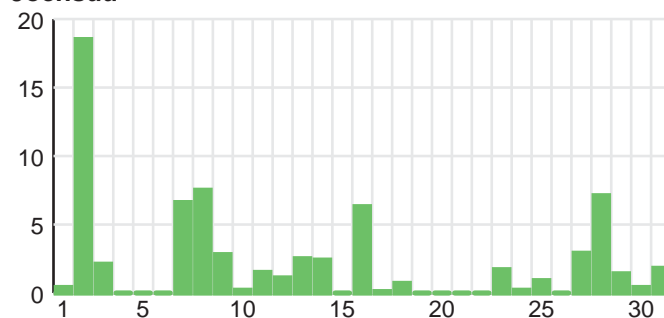
Jyväskylä

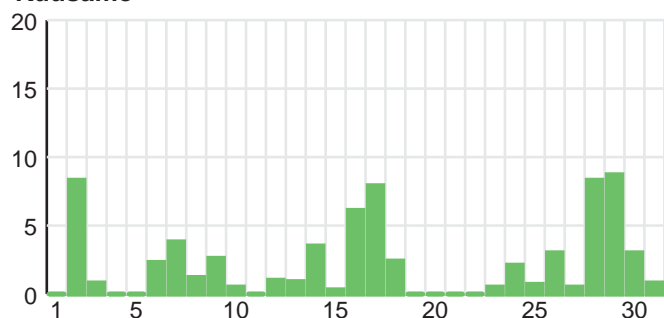
Kauhava

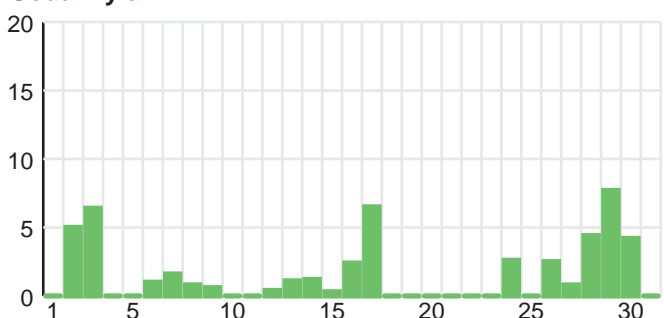
Joensuu

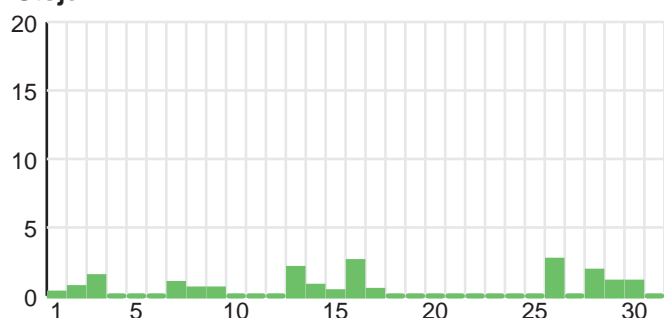
Kuusamo

Sodankylä

Utsjoki

Tammikuussa 2015 mitatut sademäärät millimetreinä.

Dagliga nederbördsmängder (mm) i januari 2015 på några orter.

Tammikuun kuukausitilasto

Ilman lämpötila (°C), sademäärä (mm) ja lumensyvyys (cm)

Lufttemperatur (°C), nederbörd (mm) och snödjup (cm)

Havaintoasema	Keskilämpötila °C		Ylin lämpötila °C		Alin lämpötila °C		Pakkaspäiviä	Sademäärä mm				Lumensyvyys 15. pnä cm	
	2015	1981-2010	2015	päivä	2015	päivä		2015	1981-2010	suurin	päivä	2015	1981-2010
UTÖ	1.8	-0.9	6.8	2	-7.1	6	11	77	44	13	10	-	4
JOMALA	0.8	-2.1	6.7	2	-6.9	5	16	99	53	21	10	7	5
KAARINA YLTÖINEN	-0.9	-4.4	5.7	2	-19.5	6	21	98	54	13	2	5	12
HANKO TVÄRMINNE	0.2	-2.8	6.1	2	-11.6	6	20	55	55	8	2	3	8
HELSINKI-VANTAA	-2.0	-5.0	5.5	2	-16.7	6	26	56	54	8	31	14	12
HELSINKI KAISANIEMI	-0.9	-3.9	6.0	2	-14.0	6	21	65	52	18	31	11	14
JOKIOINEN	-2.6	-5.6	4.7	2	-22.2	6	27	81	46	15	2	15	17
TRE-PIRKKALA	-3.4	-6.4	5.1	1	-20.9	6	27	63	41	10	2	17	21
LAHTI	-3.6	-6.4	4.7	1	-20.0	7	28	61	48	9	2	25	24
KOUVOLA ANJALA	-3.2	-6.3	4.7	2	-17.4	13	26	60	52	8	31	19	22
NIINISALO	-3.4	-6.4	5.2	1	-17.0	5	28	93	51	15	2	26	26
JÄMSÄ HALLI	-5.1	-7.5	3.6	1	-23.8	6	28	79	45	11	2	28	27
JYVÄSKYLÄ	-6.5	-8.3	3.6	1	-24.3	6	28	75	45	16	2	38	30
PUNKAHARJU	-6.3	-8.3	3.3	17	-23.1	22	28	50	44	15	2	28	29
SEINÄJOKI PELMAA	-4.0	-6.9	4.6	1	-20.2	6	27	73	33	14	2	24	20
KAUHAVA	-4.8	-7.5	4.6	1	-25.8	6	28	61	31	14	2	30	18
ÄHTÄRI	-5.9	-8.3	3.2	1	-26.9	6	28	99	46	19	2	38	32
VIITASAARI	-6.9	-8.5	3.2	1	-23.4	22	28	45	41	11	2	35	29
MAANINKA HALOLA	-7.6	-9.3	3.0	1	-31.1	23	29	51	44	10	2	45	31
JOENSUU	-8.0	-9.6	2.5	17	-25.9	21	28	63	42	18	2	44	63
LIEKSA LAMPELA	-8.4	-10.5	2.6	17	-29.6	21	28	39	39	7	2	32	35
HAAPAVESI	-7.9	-9.4	2.7	2	-26.3	20	29	71	36	11	2	34	30
KAJAANI	-8.9	-10.9	2.8	1	-29.9	23	30	62	33	9	28	26	34
VALTIMO	-8.6	-10.7	2.4	1	-31.2	21	30	59	40	13	2	36	39
HAILUOTO	-7.1	-8.8	4.7	1	-23.3	6	29	73	36	13	2	33	26
SIIKAJOKI REVONLAHTI	-7.5	-9.3	4.2	1	-25.4	6	29	74	38	11	2	36	25
KUUSAMO	-11.0	-12.8	0.3	1	-31.0	12	31	69	42	9	29	65	49
PELLO	-11.8	-12.9	2.6	1	-33.0	13	31	76	36	14	29	50	42
ROVANIEMI	-10.4	-11.3	0.2	1	-27.6	12	30	70	45	11	29	54	48
SODANKYLÄ	-14.1	-13.5	0.0	1	-38.0	12	31	50	34	8	29	54	51
MUONIO	-14.7	-14.2	1.1	1	-39.0	12	31	42	31	7	16	51	50
INARI SAARISELKÄ	-14.1	-12.2	0.2	1	-32.2	12	31	22	39	4	30	54	56
SALLA VÄRRITUNTURI	-12.6	-11.4	0.0	1	-27.8	13	31	30	35	8	28	48	47
KILPISJÄRVI	-14.7	-12.9	3.5	1	-38.4	12	31	34	50	6	28	56	62
KEVO	-16.1	-14.0	1.6	1	-38.0	11	31	16	27	3	26	45	48

Tammikuun päivittäiset tiedot

Lämpötilan keskiarvo, ylin ja alin arvo (°C) sekä sademäärä (mm)

Medel-, maximi- och minimitemperatur (°C), samt nederbördsmängd (mm)

	HELSINKI-VANTAA				TURKU ARTUKAINEN				TAMPERE HÄRMÄLÄ				LAPPEENRANTA LEPOLA			
	ka	ylin	alin	sade	ka	ylin	alin	sade	ka	ylin	alin	sade	ka	ylin	alin	sade
1	2.4	4.3	1.3	0.8	2.8	4.8	0.4	6.8	2.9	5.4	1.0	1.5	2.1	3.4	1.0	1.8
2	3.6	5.5	2.8	4.7	4.4	5.9	3.4	12.2	2.7	4.4	1.9	10.1	1.7	3.6	0.4	7.4
3	1.2	3.4	0.3	3.3	2.5	4.0	0.6	2.6	0.4	2.7	-0.4	6.4	0.3	3.1	-0.4	1.3
4	-2.4	0.4	-3.1	0.1	-0.3	2.9	-0.8		-2.3	-0.3	-2.7	0.2	-6.3	-0.4	-7.6	0.1
5	-10.2	-3.1	-12.8	0.0	-8.1	-0.8	-13.0		-12.1	-2.7	-16.6		-11.6	-7.5	-12.5	
6	-14.3	-11.4	-16.7		-9.5	-3.6	-14.6	0.8	-16.1	-11.3	-20.7	0.9	-13.9	-12.4	-14.4	
7	-3.5	-2.4	-15.8	1.0	1.0	1.9	-3.8	2.7	-2.5	-0.1	-11.5	2.4	-8.6	-4.4	-17.3	1.4
8	0.2	2.3	-2.9	4.5	2.6	4.0	1.1	5.3	0.1	1.2	-2.0	3.9	-2.8	-1.5	-4.6	2.5
9	0.2	2.8	-0.8	0.1	1.1	4.0	0.5	0.1	0.3	2.2	-0.6	0.2	-0.3	1.2	-2.9	0.3
10	-1.7	0.1	-3.5	5.0	-0.3	1.2	-1.0	5.2	-2.9	0.4	-3.5	2.5	-2.4	-1.5	-3.5	6.8
11	-7.1	-0.1	-12.7	1.6	-5.2	-0.4	-8.8	0.2	-9.5	-3.2	-13.2	0.2	-10.5	-3.0	-14.2	3.5
12	-11.9	-10.8	-15.6	5.4	-8.6	-7.5	-12.1	10.8	-12.5	-11.5	-14.7	5.7	-15.0	-13.7	-16.5	5.1
13	0.5	1.4	-12.2	4.3	2.1	3.0	-7.5	2.6	-5.0	-0.2	-12.9	1.7	-9.4	-3.3	-18.3	6.6
14	1.2	2.8	-0.3	0.2	1.9	3.1	0.1	0.3	0.4	1.0	-5.0		-3.5	0.6	-10.9	0.8
15	1.0	2.4	-1.4	6.1	2.4	3.1	1.6	14.2	0.4	1.4	-1.7	4.6	-0.1	0.5	-0.6	0.4
16	1.8	3.6	-0.2	3.3	3.4	5.3	0.4	1.0	1.6	3.2	-0.3	4.7	0.6	2.5	-1.5	3.1
17	2.5	4.1	0.9	2.2	3.3	5.4	2.3	0.6	1.8	3.7	0.8	0.3	2.1	3.3	1.1	0.5
18	1.5	2.3	0.5	0.1	1.8	2.8	1.3		0.5	1.6	0.2	2.8	0.4	1.2	-0.2	3.4
19	-1.0	1.3	-2.1	0.4	-0.8	1.7	-1.5		-3.6	0.2	-5.5	0.2	-5.0	0.4	-9.2	0.8
20	-3.7	-2.1	-4.8	0.1	-1.8	-0.5	-2.2	0.1	-8.1	-5.5	-11.2		-10.4	-7.7	-12.0	
21	-6.8	-2.2	-8.9	0.1	-2.5	-1.4	-3.3		-10.6	-7.6	-13.3		-12.8	-11.0	-14.9	
22	-8.6	-7.8	-10.4	0.5	-5.9	-2.3	-6.9	1.0	-12.9	-9.0	-15.7	1.2	-11.6	-9.8	-14.7	2.5
23	-4.8	-0.2	-8.4	1.1	-4.1	-1.9	-7.1	1.1	-8.9	-7.4	-11.2	0.8	-8.4	-7.4	-10.0	0.5
24	-1.9	-0.2	-5.9		-0.2	1.8	-4.5	0.1	-3.0	-0.8	-7.4	0.1	-3.3	-2.2	-7.4	
25	-1.4	-0.6	-1.9	0.1	0.7	2.0	0.3	2.7	-0.9	-0.3	-1.8	2.2	-4.1	-2.7	-4.8	
26	0.2	1.1	-1.2	0.0	0.9	1.6	-0.3	1.6	-0.6	0.2	-1.9	0.4	-2.6	-0.9	-4.8	
27	-0.2	0.6	-1.4	1.1	0.9	2.4	0.4	3.8	-0.1	0.3	-1.0	2.7	-2.4	-1.1	-3.4	0.5
28	0.2	1.3	-1.5	0.3	1.5	2.3	-0.4	4.7	-0.1	1.1	-2.2	1.5	-1.0	-0.1	-2.8	0.1
29	0.3	0.9	-0.8	1.4	1.3	3.3	0.2	9.9	0.4	1.9	-0.5	0.3	-1.4	-0.6	-1.9	0.6
30	0.0	1.2	-1.5	0.1	0.7	1.6	0.3	0.2	-0.1	0.8	-0.8		-1.5	-0.5	-2.6	0.4
31	0.4	1.0	-2.3	8.1	0.7	1.5	-0.4	4.9	-0.7	0.0	-2.2	5.6	-1.2	-0.3	-4.6	5.6
	-2.0	0.1	-4.6	56.0	-0.4	1.7	-2.4	95.5	-3.3	-0.9	-5.7	63.1	-4.6	-2.3	-7.0	56.0

	VAASA KLEMETILÄ				KUOPIO SAVILAHTI				OULUNSALO PELLONPÄÄ				ROVANIEMI LA			
	ka	ylin	alin	sade	ka	ylin	alin	sade	ka	ylin	alin	sade	ka	ylin	alin	sade
1	4.2	5.8	2.4	1.8	2.7	3.5	0.9	0.6	2.4	4.7	-0.1		-1.6	0.2	-3.3	
2	2.1	2.9	0.8	11.0	0.8	3.2	0.2	14.9	0.7	2.2	0.2	9.9	-1.2	-0.7	-4.1	6.2
3	0.5	2.7	-0.3	7.1	-1.5	0.5	-4.1	2.0	-2.2	0.5	-4.1	4.1	-3.6	-0.7	-5.4	3.0
4	-1.2	0.7	-2.2		-8.8	-4.1	-11.4		-8.0	-3.7	-10.4		-11.0	-5.4	-12.7	
5	-11.1	-2.0	-13.2		-15.2	-11.4	-17.6		-19.3	-10.4	-22.7		-16.6	-12.5	-18.3	0.1
6	-9.0	-6.0	-13.5	2.3	-18.4	-17.0	-20.2	0.7	-19.3	-12.4	-24.3	3.0	-17.8	-12.8	-25.2	2.4
7	0.4	1.1	-6.4	1.9	-6.2	-2.8	-19.5	7.4	-2.7	0.4	-12.4	5.7	-5.6	-2.8	-13.0	2.0
8	0.8	1.5	0.3	2.8	-2.5	-2.2	-3.0	7.6	-0.3	1.1	-1.6	6.5	-2.6	-1.8	-3.1	2.5
9	-0.8	2.0	-2.0	2.2	-1.6	-0.2	-2.3	2.4	-4.0	-1.4	-5.7	1.3	-6.4	-3.1	-8.7	2.6
10	-5.4	-1.8	-7.5		-9.6	-1.3	-12.0	0.8	-12.0	-5.7	-13.4	0.8	-14.1	-8.7	-15.3	0.1
11	-10.9	-7.2	-14.5		-16.2	-12.0	-18.6	1.0	-14.5	-12.1	-16.9		-19.9	-15.2	-21.8	
12	-12.3	-11.1	-14.6	5.3	-15.6	-13.3	-20.9	1.6	-19.4	-14.7	-21.6		-25.7	-21.4	-27.6	0.8
13	-10.6	-9.8	-13.5	1.2	-13.3	-10.7	-19.0	2.0	-13.2	-12.3	-21.0	0.9	-16.6	-14.2	-26.3	1.2
14	-0.4	0.8	-11.5		-7.1	-2.6	-14.8	1.4	-8.2	-2.7	-13.8	2.7	-12.1	-10.3	-14.3	2.3
15	0.2	1.4	-1.3	1.5	-0.5	0.0	-2.8	0.4	-3.9	-1.4	-6.0	1.7	-10.2	-9.6	-11.2	1.2
16	1.7	2.9	0.5	2.9	-0.1	1.3	-2.1	5.6	-0.2	0.9	-1.6	6.3	-2.9	-1.9	-9.6	4.8
17	2.4	3.9	0.7	0.4	1.5	2.5	-0.6		0.7	1.2	0.2	4.0	-1.9	-0.6	-2.9	2.4
18	-0.5	1.7	-1.4	0.1	-0.6	1.0	-1.8	0.6	-2.2	0.6	-3.8		-6.1	-2.8	-10.7	
19	-5.7	-0.7	-9.1		-8.5	-1.4	-13.9		-13.7	-3.7	-19.3		-15.2	-8.6	-18.4	0.2
20	-7.9	-5.7	-11.1		-20.1	-13.6	-22.0		-20.3	-18.0	-21.2		-18.3	-16.6	-19.4	0.2
21	-9.0	-5.5	-12.7		-15.4	-13.4	-20.8		-12.9	-10.2	-20.6		-18.7	-17.6	-20.5	0.3
22	-13.5	-10.2	-15.9	1.1	-20.1	-13.8	-22.6		-19.5	-14.4	-20.9		-16.0	-14.9	-17.7	0.3
23	-10.3	-9.2	-12.8	0.7	-16.4	-13.7	-26.5	1.4	-19.5	-16.4	-23.9	0.4	-18.9	-15.6	-20.9	0.2
24	-2.4	0.9	-9.3	3.0	-8.5	-3.2	-13.7	0.5	-10.1	-2.2	-19.9	4.9	-15.3	-11.7	-20.5	2.9
25	0.1	0.6	-0.7		-2.3	-1.5	-3.2	0.3	-0.7	0.2	-2.3	0.8	-7.5	-2.6	-11.7	0.2
26	0.1	0.5	-1.0	7.5	-1.6	-0.7	-3.1	1.1	-1.2	-0.8	-1.8	10.0	-3.4	-2.7	-11.9	4.2
27	-0.8	0.4	-2.9		-1.0	-0.4	-1.6	2.2	-0.9	0.2	-2.1	0.3	-4.9	-1.8	-7.7	2.0
28	0.8	2.1	-2.8	1.7	-1.3	-0.3	-2.4	4.2	-0.7	0.2	-2.4	10.7	-2.9	-1.2	-8.3	10.9
29	1.3	2.5	0.4	1.0	-0.6	1.1	-1.7	0.7	0.0	1.0	-0.8	6.6	-6.7			11.2
30	0.7	1.6	0.5		-1.1	0.2	-1.8	0.3	-1.2	0.0	-2.3	1.1	-9.8	-9.4	-10.0	5.1
31	-1.1	0.7	-1.9	9.1	-1.7	-0.7	-2.9	2.9	-3.6	-1.3	-6.3	2.0	-8.4	-7.1	-9.8	0.4
	-3.1	-1.0	-5.7	64.6	-6.8	-4.1	-9.9	62.6	-7.4	-4.2	-10.4	83.7	-10.4	-7.8	-13.7	69.7

Tammikuun tuulitiedot

Erisuuntaisten tuulien lukuisuudet (%) ja keskinopeudet (m/s)

Frekvenser av olika vindriktningar (%) och vindens medelhastighet (m/s)

Havaintosema	N		NE		E		SE		S		SW		W		NW		Tyyntä %	Ka m/s
	%	m/s	%	m/s	%	m/s	%	m/s	%	m/s	%	m/s	%	m/s				
UTÖ	6	11.1	5	6.4	10	10.2	9	10.1	12	13.1	29	12.6	19	11.0	11	8.9	0	11.1
KIIKALA LA	5	3.8	3	4.2	13	4.7	11	4.8	27	4.6	18	3.5	15	4.2	7	3.4	0	4.2
HKI-VANTAAN LA	10	5.9	11	5.1	9	5.6	4	5.5	19	6.1	25	6.4	16	6.0	6	4.4	0	5.9
HARMAJA	9	8.5	8	6.8	10	9.3	5	8.4	18	9.6	31	9.2	14	7.9	5	6.4	0	8.6
RANKKI	9	7.1	8	7.2	13	9.1	4	5.6	19	6.9	30	6.9	10	5.3	6	4.5	0	6.9
ISOKARI	6	11.0	5	7.2	18	8.4	8	10.0	20	11.5	22	8.4	14	8.5	7	11.9	0	9.5
TRE-PIRKKALAN LA	7	3.6	8	3.7	13	3.8	9	3.9	27	4.3	15	4.4	10	4.7	4	4.2	6	3.9
TAHKOLUOTO	10	9.2	5	6.1	20	5.3	11	9.0	19	11.2	20	10.1	8	9.2	7	11.6	0	9.0
JYVÄSKYLÄ LA	8	4.5	6	3.2	9	4.1	15	2.4	28	2.6	10	2.4	9	2.8	11	3.4	3	2.9
VALASSAARET	9	9.8	8	9.4	13	7.3	19	4.4	22	6.4	17	6.5	5	6.4	6	11.0	1	7.0
KUOPIO LA	7	2.8	7	4.0	10	3.7	11	4.2	27	4.5	9	3.6	5	3.2	5	2.6	19	3.2
ULKOKALLA	6	8.2	8	10.2	13	8.6	20	6.5	25	9.0	19	9.8	4	7.7	4	6.5	0	8.5
KAJAANI LA	2	3.2	13	4.2	18	4.7	11	3.7	26	3.4	13	3.1	1	4.4	0	4.0	15	3.2
HAILUOTO	5	8.2	14	6.9	17	5.8	22	6.6	22	9.1	17	9.3	1	9.3	1	5.3	0	7.6
KEMI AJOS	7	6.0	21	6.2	16	4.0	25	6.4	14	7.6	12	7.6	4	4.7	1	4.5	1	6.1
KUUSAMO LA	3	3.0	9	3.0	28	3.7	8	3.1	11	3.8	10	3.3	5	2.6	9	2.6	16	2.8
ROVANIEMI LA	11	3.6	22	5.6	18	4.9	17	3.0	12	3.9	14	3.2	2	1.3	1	2.3	5	3.9
SODANKYLÄ	12	2.0	10	2.5	12	2.9	23	2.2	21	2.5	5	2.3	2	1.5	10	1.6	5	2.2
IVALO LA	7	3.6	17	3.6	4	1.8	5	2.3	10	3.4	40	3.3	1	1.9	0	1.0	16	2.7
KEVO	22	3.6	14	2.3	13	1.5	13	2.1	29	3.8	3	2.3	2	3.6	4	2.2	0	2.9

Kovatuuliset päivät, keskituulen nopeus >14 m/s, taulukon asemilla:

UTÖ	2.-4.,6.-8.,10.-13.,15.-18.,21.,26.,28.-31.
HARMAJA	2.,3.,7.-8.,11.,16.,17.
RANKKI	11.,31.
ISOKARI	2.-4.,6.,7.,10.-13.,15.,16.,29.
TAHKOLUOTO	2.-4.,6.,7.,12.,13.,16.,17.,24.,26.,29.
VALASSAARET	3.,11.,12.
ULKOKALLA	7.,10.,11.
HAILUOTO	1.,3.,7.,18.,25.,28.
KEMI AJOS	7.,28.

Myrskypäivät, keskituulen nopeus >21 m/s, taulukon asemilla määräaikaisilla kansainvälisillä havaintohetkillä tehtyjen havaintojen mukaan: —

Vuodenaikaisennuste helmikuusta huhtikuuhun 2015

Euroopan keskipitkien ennusteiden keskuksen (ECMWF) 8. tammikuuta 2015 julkaiseman vuodenaikaisennusteen mukaan loppupalven eli helmikuusta huhtikuuhun 2015 ulottuvalla kolmen kuukauden jaksolla keskilämpötila on suurimmassa osassa Eurooppaa tavanomaista korkeampi. Suurin osa Pohjois-Eurooppaa, Suomi mukaan lukien, muodostaa kuitenkin poikkeuksen. Siellä

jakson keskilämpötilassa ei ole merkkejä selvästä poikkeamasta suuntaan tai toiseen.

Sade-ennusteen mukaan jakson sademäärässä ei ole selvää poikkeamaa suuntaan tai toiseen.

ECMWF:n ennusteen mukaan matalapaineiden alue ulottuu Atlantilta Skandinavian ja Suomen yli Pohjois-Venäjälle. Tämä on varsin tyypillinen talvitilanne, ja on syytä olettaa, että tavanomais-

ta runsaampien sateiden mahdollisuus on varsinkin maan etelä- ja keskiosassa suurempi kuin mitä sade-ennuste antaa odottaa. Myös USA:n (NOAA) vuodenaikaisennuste tukee edellämainttua näkemystä. Kelpo talvi on siis luvassa.

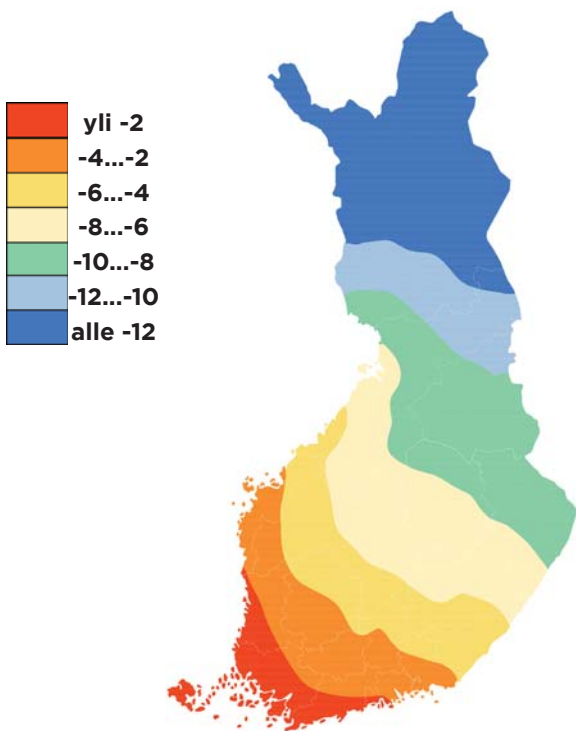
Asko Hutila

Säätietoja 100 vuotta sitten tammikuussa 1915

Tammikuun **keskilämpötila** oli kaikilla havaintoasemillamme jonkun verran normaalista alempi ja olivat poikkeukset kahden asteen tienoilla. Nämä normaalioloihin nähden alhaiset keskilämpötilat johtuivat siitä erittäin tasaisesta kylmästä, mikä meillä kuluneen tammikuun aikana oli. Kovia pakkasia ei sattunut, mutta varsinaisia lämpimiä päiviä ei myöskään.

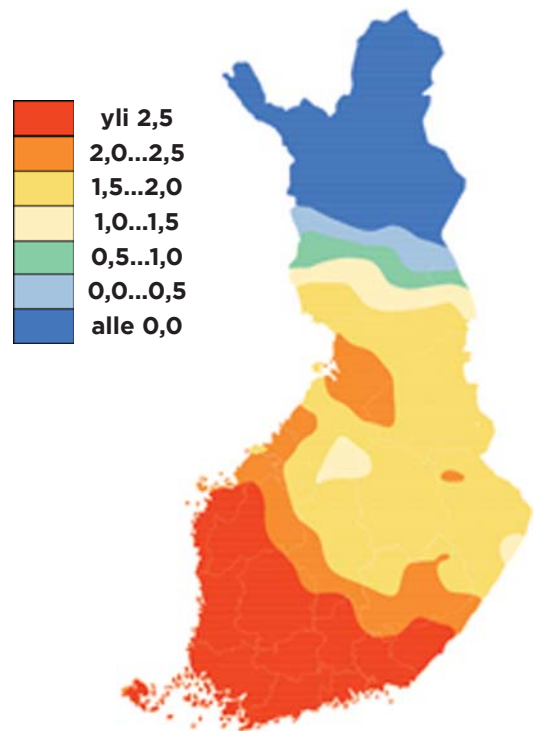
Sademäärän **kuukausisumma** oli likimain normaalioloja vastaava, kaakkois-Suomessa vähän normaalista runsaampi, Pohjanlahden rannikolla vähän pienempi. Tammikuun aikana lumipeite kaikkialla tasaisesti paksuni. Pysyihän lämpötila melkein keskeymättä sulamispisteen alapuolella, joten kaikki tullut lumi jäi lumipeitettä lisäämään. Sadesuhteista seurasi, että muutokset lumensyvyydessä olivat suurimmat kaakossa, pienimmät luoteessa. Viipurin läänissä lisääntyi lumensyvyys siten n. 40 cm, Vaasan läänissä monin paikoin vain muutaman cm. Muualla olivat muutokset sadesuhteiden mukaan näiden välillä, yleisimmin n. 20–30 cm.

Tammikuun 2015 lämpötila- ja sadekartat

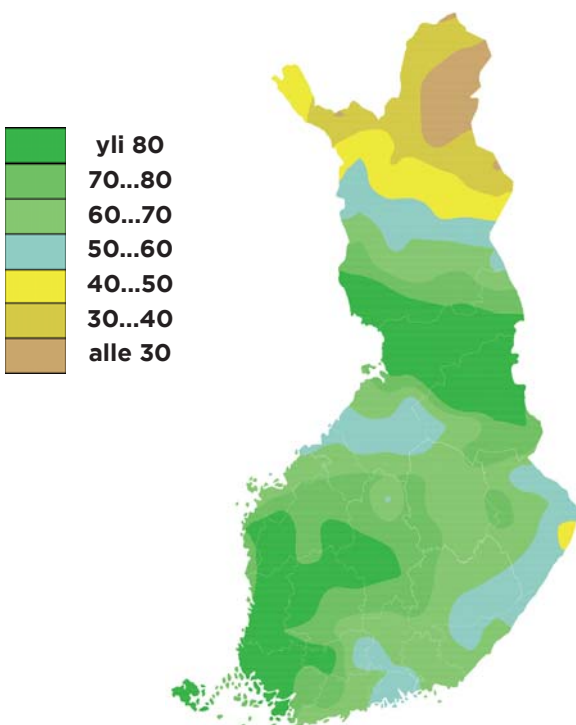
Keskilämpötila (°C)

Medeltemperatut (°C)

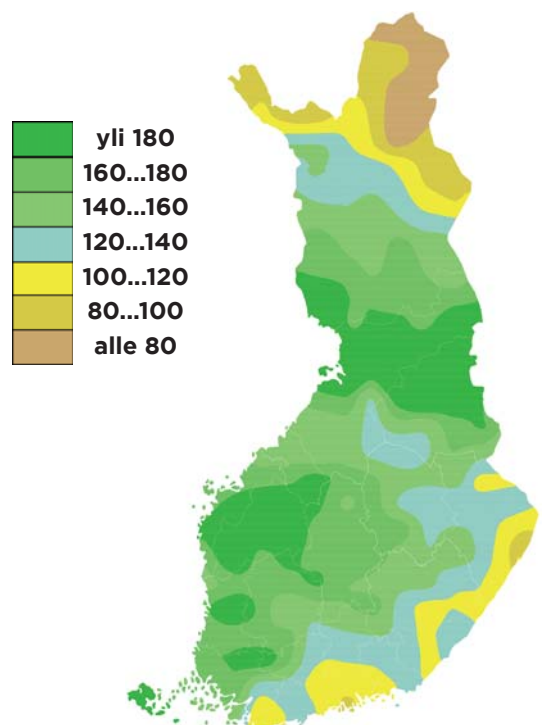
Keskilämpötilan poikkeama (°C) vertailukauden 1981–2010 keskiarvosta

Medeltemperaturens avvikelse från normalvärdet (°C)

Sademäärä (mm)

Nederbörd (mm)

Sademäärä prosentteina vertailukauden 1981–2010 keskiarvosta

Nederbörden i procent av normalvärdet